

İlgili Kanun / Madde
3417S.ZTK/5

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2007/37306
Karar No. 2009/12996
Tarihi: 04.05.2009

- NEMA ALACAĞI
- HAZİNENİN HALEFİYET İLKESİ GEREĞİ
DAVAYA DAHİL EDİLMESİNİN GEREKMESİ

ÖZETİ: Davacının 3417 sayılı yasa döneminde iken davalı ISU Genel Müdürlüğüne 5216 sayılı yasa kapsamında devredilen Ulaşlı Belediyesinde çalıştığı ve ücretinden 3417 sayılı yasa gereğince kesinti yapılması ve işveren katkı payı ile bankaya yatırılması gerektiği, ancak yatırılmaması nedeni ile devreden ve devralan işverenlerin sorumlu olduğu uyuşmazlık dışıdır. Dava açıldığı tarihte de sorumlulukları devam etmektedir. Ancak dava devam ederken, 31.12.2007 tarihi itibari ile 4853 sayılı yasanın Ek 1. maddesi uyarınca tasarruf teşvik hesaplarına dair tüm varlık ve yükümlülükler Hazineye devredilmiştir. Söz konusu alacak bu tarih itibari ile hazinenin sorumluluğundadır. Halefiyet esası hazine davaya dahil edilmeli, dava dilekçesi hazineye tebliğ edilmeli sonuçta alacağın varlığının saptanması halinde hazinenin sorumluluğuna gidilmeli, dava açılmasına neden olan diğer davalılar hakkında hüküm kurulmamalı ve devir nedeni ile lehlerine vekalet ücretine ve yargılama giderine karar verilmemelidir.

DAVA: Davacı, tasarruf teşvik kesintisi ve nema alacağının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, davanın Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı yönünden reddine, diğer davalılar yönünden kabulüne karar vermiştir.

Hüküm süresi içinde davalı İ.S.U. Genel Müdürlüğü avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi B.Kar tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı vekili, davacının davalı Ulaşlı Belediyesinde işe başladığını, Ulaşlı Belediyesinin 5216 sayılı yasa kapsamında davalı Kocaeli B.Şehir Belediyesine devredildiğini, davacının en son bu Belediyeye bağlı diğer davalı ISU Genel Müdürlüğünde çalıştığını, davacının ücretinden 3417 sayılı yasa uyarınca 2000 yılı Mayıs ayına kadar kesinti yapılmasına rağmen, işveren katkısı ile birlikte bankaya yatırılmadığını ve nemalandırılmadığını belirterek, tasarruf teşvik kesintisi ve nema alacağının davalılardan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Kocaeli B. Şehir Belediye vekili, davacının İSU Genel Müdürlüğüne devredilen personel olarak çalıştığını, Belediyeye husumet yöneltilemeyeceğini savunurken, Ulaşlı Belediye vekili, davacının tüm özlük hakları ile nakledildiğini, sorumlulukları bulunmadığını beyan etmiş, diğer davalı vekili ise davanın reddi gerektiğini belirtmiştir.

Mahkemece, Davacının Kocaeli B. Şehir Belediye Başkanlığı çalışanı olmadığı, Ulaşlı Belediye Başkanlığında işe başladığı, bu işyerinde iken işverenin 3417 sayılı yasa gereği kesinti yapmasına rağmen, kesilen ve işveren katkı payını yatırmadığı, davacının buna göre tasarruf teşvik kesintisi ve nemasının hesaplandığı, birleştirilen ek dava tarihine göre devreden işverenin 2 yıl sorumluluğunun geçtiği, ilk davada talep edilen miktar ile sorumluluğu bulunduğu, davalı ISU Genel Müdürlüğünün devralan olarak sorumlu olduğu gerekçesi ile hesaplanan tasarruf teşvik kesintisi ve nema alacağının tahsiline karar verilmiştir.

Tasarruf teşvik kesintisi ve katkı payı ödemeleri, 18.3.1988 tarihinde yürürlüğe giren 3417 sayılı yasa ile öngörülmüş, anılan yasanın 6. maddesine göre kesintilerin ilgili adına açılacak banka hesabına yatırılmaması durumunda, Sosyal Sigortalar Kurumunun tahsil görevinin olduğu açıklanmıştır.

3417 sayılı yasa 24.4.2003 tarih ve 4853 sayılı yasa ile yürürlükten kaldırılmış ve sözü edilen yasanın 7. maddesinde, "3417 sayılı Kanunun mülga 2 nci maddesi kapsamındaki hak sahipleri tarafından bu Kanun kapsamına giren alacaklarla ilgili olarak yargı mercilerine açılmış ve devam eden davalar ile icra takipleri hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır" şeklinde kurala yer verilmiştir. 4853 sayılı yasanın 8. maddesinde ise, tasarruf teşvik kesintileri ile katkı paylarını süresinde işverence yatırılmaması halinde, Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından primlerin tahsiline ilişkin hükümler çerçevesinde tahsil edileceği açıklanmıştır.

Tasarruf teşvik kesintisi, işveren katkı payı ve bunların neması işçiye ait bir hak olsa da, yasa gereği işverenden tahsil yükümü Sosyal Sigortalar Kurumuna ait olmakla, anılan kurum tarafından tasarruf teşvik kesintisinin yasalar uyarınca tahsil edilmiş olması halinde, işverenin yükümlülüğünün devam ettiğinden söz edilemez. Aksi halde davalı belediyenin aynı borç sebebiyle mükerrer şekilde sorumluluğuna gidilmiş olur. Tasarruf teşvik kesintisi ile katkı payım tahsil eden Sosyal Sigortalar

Kurumunun, 4853 sayılı yasanın 7. maddesi gereği ilgilinin T.C. Ziraat Bankası nezdindeki hesaplarına yatırması gerekir.

4853 sayılı Kanuna 26.12.2006 tarihinde 5568 sayılı eklenen ek madde 1 hükmü doğrultusunda, tasarruf teşvik hesaplarına dair tüm varlık ve yükümlülükler 31.12.2007 tarihi itibarıyla Hazineye devredilmiş durumdadır. Anılan hükümde, "Mülga 9.3.1988 tarihli ve 3417 sayılı Kanunla kurulan ve bu kapsamda hak sahiplerine yapılacak ödemelere ilişkin usûl ve esasları belirlemek üzere 24.4.2003 tarihli ve 4853 sayılı Kanunla tasfiye edilen Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabına ait tüm varlık ve yükümlülükler, 31.12.2007 tarihine kadar Hazineye devrolunur. Devre ilişkin hususları belirlemeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir. Devir tarihinden sonra hak sahiplerine yapılacak her türlü ödeme, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi kayıtları esas alınarak Banka tarafından gerçekleştirilir. Bu ödemelere ilişkin bilgi ve belgelerin Hazine Müsteşarlığına iletilmesini takiben söz konusu ödeme karşılığı tutarlar Müsteşarlık bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanmak suretiyle hak sahibine ödenmek üzere Bankaya aktarılır. Konusu suç teşkil eden fiillerden kaynaklanan ödemeler hariç hak sahiplerine fazla ödeme yapıldığının tespiti halinde, bu tutarların tahsilinden vazgeçilerek terkin edilen ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi yönünden gerçekleşmiş ödemelere ilişkin tüm hak ve yükümlülükler kendiliğinden sona erer" şeklinde kurala yer verilmiş olmakla, tasarruf teşvik kesintisi, katkı payı ve nema alacaklarından sorumluluk bu tarihten itibaren Hazine Müsteşarlığına geçmiştir.

Davacının 3417 sayılı yasa döneminde iken davalı ISU Genel Müdürlüğüne 5216 sayılı yasa kapsamında devredilen Ulaşlı Belediyesinde çalıştığı ve ücretinden 3417 sayılı yasa gereğince kesinti yapılması ve işveren katkı payı ile bankaya yatırılması gerektiği, ancak yatırılmaması nedeni ile devreden ve devralan işverenlerin sorumlu olduğu uyuşmazlık dışıdır. Dava açıldığı tarihte de sorumlulukları devam etmektedir. Ancak dava devam ederken, 31.12.2007 tarihi itibarı ile 4853 sayılı yasanın Ek 1. maddesi uyarınca tasarruf teşvik hesaplarına dair tüm varlık ve yükümlülükler Hazineye devredilmiştir. Söz konusu alacak bu tarih itibarı ile hazinenin sorumluluğundadır. Halefiyet esası hazine davaya dahil edilmeli, dava dilekçesi hazineye tebliğ edilmeli sonuçta alacağın varlığının saptanması halinde hazinenin sorumluluğuna gidilmeli, dava açılmasına neden olan diğer davalılar hakkında hüküm kurulmamalı ve devir nedeni ile lehlerine vekalet ücretine ve yargılama giderine karar verilmemelidir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 11.05.2009 gününde oybirliğiyle karar verildi.